

Трансплантація в Україні: шляхи удосконалення обговорені у профільному підкомітеті Комітету

4.9.2026 - | Verkhovna Rada Ukrainy

На початку роботи Верховної Ради IX скликання за ініціативи Комітету з питань здоров'я нації були ухвалені законодавчі зміни, які дали старт системному розвитку трансплантації в Україні. Це дозволило збільшувати кількість операцій і рятувати життя українців. За шість місяців 2026 року в Україні проведено 327 органних трансплантацій. Для порівняння, за аналогічний період минулого року було проведено 304 органні трансплантації — на 7,6% менше.

Минулого року Верховна Рада також удосконалила законодавство у сфері трансплантації. Зокрема, закон передбачає створення Національного трансплантологічного комітету, запровадження статусу екстреності для невідкладних випадків та принципу «доміно», який дозволяє проводити більше трансплантацій. Водночас у фахівців є низка пропозицій, як удосконалити систему та збільшити кількість операцій.

Саме ці пропозиції та практичні проблеми галузі стали предметом обговорення 3 вересня на засіданні підкомітету з питань сучасних медичних технологій та розвитку трансплантології Комітету Верховної Ради.

Участь у засіданні взяли голова та члени підкомітету, голова Комітету Михайло Радущкий, заступниця голови НСЗУ Світлана Дудник, голова Українського центру трансплант-координації Дмитро Коваль, генеральний директор Інституту серця Борис Тодуров та інші фахівці-трансплантологи.

Голова підкомітету, заступниця голови Комітету Оксана Дмитрієва винесла на порядок денний питання посилення дотрансплантаційного етапу, перегляду тарифів Програми медичних (ПМГ) гарантій на трансплантацію та вдосконалення роботи єдиної державної інформаційної системи трансплантації (ЄДІСТ), яка відповідає за підбір та розподіл анатомічного матеріалу.

Дефіцит донорських органів залишається одним з ключових викликів роботи української трансплантаційної служби. Тому посилення дотрансплантаційного етапу: виявлення потенційних донорів, забезпечення моніторингу їхнього стану в реанімаціях, своєчасна констатація смерті мозку та належна координація цього процесу – є на часі. У цьому контексті учасники засідання говорили про міжнародний досвід, де дотрансплантаційний етап координує окрема організаційна ланка. В Україні цю функцію планується посилити через Український центр трансплант-координації (УЦТК). Наразі на затвердженні Уряду перебуває проект постанови, яка передбачає відповідне розширення функцій та фінансування УЦТК.

Також торкнулися вдосконалення ЄДІСТ, зокрема питань залучення міжнародної допомоги до її технічного розвитку. Обговорили механізми роботи з екстреними та нестабільними донорами та подальше формування єдиних правил роботи системи.

Ще одне важливе питання - фінансування. Тарифи на трансплантацію не переглядалися близько п'яти років. Зараз проводиться їх перерахунок з урахуванням фактичної вартості лікування. Голова підкомітету Оксана Дмитрієва наголосила на необхідності при цьому

урахування показників ефективності попереднього використання коштів, що виділялися державою на трансплантацію.

Голова Комітету Михайло Радущий зазначив, що підтримує необхідність підвищення тарифів. І водночас наголосив на необхідності реалістично підходити до збільшення фінансування в умовах повномасштабної війни.

Народні депутати та інші учасники засідання погодилися з тим, що потрібно продовжувати спільно працювати над вдосконаленням системи трансплантації, яка продовжує розвиватися попри війну, щоб збільшувати кількість трансплантацій і водночас забезпечувати їх якість та безпечність для пацієнтів.

https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/275130.html